

Torrild den 21. august 2014.

Et referat af mødet om lokalråd i Hundslund den 20. august 2014 ved Thorkild Andersen

Karina Lambrecht bød velkommen og oplyste om baggrunden for mødet, herunder som opfølgning på mødet i Pakhuset i sommer og bad så Martin Heide lede mødet.

1. Kommunaldirektør Kenth H. Fering fremlagde kommunens syn på lokalråd, og sagde bl.a.: Ved strukturreformen i 2007 kom der landet over fornyet interesse for LR – og også Odder kommune ønsker kvalitet i dialogen mellem forv./ byråd og borgerne, og den kan forbedres ved dannelse af LR, mener vi. Dog har vi allerede et godt samarbejde med eksempelvis Hov og Saksild, men vi ønsker øget borgerinddragelse. Borgerne skal omtales som medborgere (samt forbrugere), og vi sætter pris på de frivilliges indsats. Man kan forbedre samarbejdet gennem øget borgerinddragelse ved et formaliseret samarbejde med LR, og kommunen har besluttet at yde støtte til dannelsen af LR med et startbeløb.

I økonomiudvalget arbejder man med sigtelinjer for samarbejdet: hvordan kan de forskellige udvalg inddrages? Samarbejdet kan eksempelvis dreje sig om kommuneplaner/lokalplaner, og hér venter planerne for 2016.

LR kan give forvaltningen og politikerne ny indsigt i tingenes tilstand, men hvor mange sager kan man påtage sig? Det er også et spørgsmål. Det bliver nødvendigt at omkalfatre (omorganisere) vor arbejdsmåde – efter LRs behov, understregede Kenth F.

Eksempelvis kan der afholdes et årligt møde med lokalrådene, og der kan etableres en ressource - person/ én kontaktperson indtil videre. Og der er allerede afsat 100 000 kr. som støtte til LR. Dannelsen af LR kan også have god betydning for bosættelsen.

Vedrørende vedtægter sagde direktøren, at et LR efter forvaltningens opfattelse består af alle borgere i lokalområdet.

Forvaltningen og politikerne har altså i følge kommunaldirektøren en positiv tilgang til LR, men det er nødvendigt med smidighed, understreger han.

Hans Hammann, byrådsmedlem V. (Torrild) bemærkede hertil, at sognegrænserne ikke nødvendigvis skulle være bestemmende; det kan også være skoledistrikterne.

Der kom spørgsmål angående lokalplanerne: hvad indeholder de? Af dem findes der allerede beskrivelser, kunne KF svare.

Gylling kommenterede også undervejs: Man savner *høringsret eller/og kompetenceuddelegering* og noget nyt kunne være dialog før og efter høringerne, og derefter prioritering.

Rubinke: Skal der være *initiativret*? – en drøftelse heraf vil være nyttig. Hvem sætter dagsordenen, hvordan og om hvad?

2. Herefter talte Linda Lyngsøe om erfaringer med LR fra Silkeborg. Her har man 26 lokalråd. LRs områderne falder hér sammen med skoledistrikterne, og man har et *nærdemokratiudvalg* – under økonomiudvalget – som består af byrådspolitikere og lokalråds bestyrelsesmedlemmer. Det bevarer fokus på LR med fast koordinator. Der foregår så også i dette udvalg en gensidig påvirkning mellem byråd og LR.

LR fungerer hos os som talerør: den valgte bestyrelse afholder høringer/borgermøder vedrørende de lokale forhold og videreformidler orientering herom til forvaltning/byråd, eks. vis borgermøde om biogas. Dog, kan flokmentalitet overtage et møde; men høringssvar fra LR er under alle omstændigheder input til kommuneplanen (fartdæmpning og cykelstier) – men også enkeltpersoner kan henvende sig.

Som erfaringer fra Blicheregnens LR nævnte Linda L.: Vær i øjenhøjde, nærværende og synlige, det er Kodeks for godt nærdemokrati. Til byrådet: vis jer og hør efter, deltag aktivt i LRs arbejde.

Til LR, sørg for at definere jer selv f.eks. i forhold til borgerforeningen eller andre – paraplyorganisation eller hvad?

Hold regelmæssigt tilbagevendende møder – sørg for god kommunikation, men ikke politifunktion eller konfliktmægleri. Vær lyttende og søg kompromiser; demokrati skal det være ikke diktatur. Men vær klar til at komme i uvejr ved at åbne for følsomme emner. Kan føles som personangreb. Vær tålmodige i arbejdet. Man når langt med tålmodighed.

Ole Pedersen, byrådsmedlem V spurgte til nærdemokratiudvalget – hvilke opgaver har det? Linda L.: Det sorterer i opgaverne og er rådgivende, kan f.eks. være med til etablering af ungebyråd, blev der svaret.

Efter Kenth F. s og Linda L. s indlæg var der drøftelser i grupper af uddelte eller egne spørgsmål. Mødelederen indsamlede referat herfra til kommentar fra politikerne og andre. Eks.: hvordan når man frem til enighed og frem til kompromis.? Hvordan når man et samarbejde med uvillige andre institutioner/foreninger?

Ref. fra grupperne:

Gr. 1.: Alrø – Vi har på Alrø et fællesråd og hér mødes vi tit, undertiden til spisning. Så vi har altså et socialt netværk, som også fungerer som LR, kan man sige. Før i tiden spillede familien Liborius en stor rolle for Alrøs forhold.

Gr. 2.: Hundslund – Skal LR arbejde med enkeltsager eller/og med langtidspaner? udviklingsplaner for fremtiden?

Gr. 3.: Gylling – skal der være et foreningssamarbejde? og hvad er så LRs opgaver? Hvad stiller vi op med uenighed? – Kommentar fra Torrild: Vi behøver ikke enighed for det er byrådet der skal træffe beslutning efter oplysning fra LR. Vi må diskutere grænserne for distrikterne.

Gr.4.: vist Ørting – Er der mon fælles vedtægter som vi kan bruge? Se vor hjemmeside på nettet, svarer Torrild. Måske skulle de være fælles/de samme her i kommunen, spørges der? Vi skal jo have en retning.

Gr.5.: Hov – der bør kun være ét LR i hvert distrikt. Vi har i vort fællesråd arbejdet med fokusgrupper om havn og trafik m.m. Vi skal sørge for en åben snak, før der tages beslutninger. Nye grupper nedsættes, når nye opgaver viser sig.

Kommentarer fra Linda L.: LR skal være upolitisk (dvs. partimæssigt neutralt). Hvis LR spørges, må man svare: der menes sådan og sådan - vi er talerør. Men hvad skal man så vælges på til bestyrelsen for LR,? kunne man spørge. Ang. valgperiode siger Linda: 4 år er længe, 2 år måske det mindste. Men det er bedst med erfarne og uerfarne sammen. *Nærdemokratiudvalget* har i øvrigt til opgave at sørge for retfærdig fordeling af kommunens ressourcer.

Byrådsmedlem SF, Sanne Rubinke: Tja.. til *nærdemokratiudvalg* – det må komme an på kommunens størrelse. Og vi må i øvrigt huske på, at både beboere og erhverv er medlemmer. Hun henviste til udviklingsplanen for Tunø.

Vigtigt at LR kommer nedefra og ikke fra byrådet, bliver der sagt.

*Efter gruppedrøftelse og opsamling var der kun kort tid tilbage til at Thorkild Andersen. (bestyrelsesmedlem i Torrild lokalråd) kunne omtale **etableringen og arbejdet i Torrild LR**, han måtte fatte sig i korthed – hvilket ikke passede til manuskriptets omfang. Yderligere og detaljeret oplysning kan findes på Torrild LRs hjemmeside.*

Baggrunden

Thorkild A. udtalte om baggrunden for dannelsen, den overordnede, at reduktionen af antallet af sogneråd og kommunalbestyrelser fra 1965 til 2007 havde reduceret antallet af kommunalbestyrelsesmedlemmer fra ca. 10 000 til 2500; der er i dag altså langt færre lokalpolitikere end tidligere. Samtidig forsvandt i denne periode omtrent alle de lokale foreninger, som havde fået samfundet til at fungere. Historikeren Nina Fabricius siger i sin bog om det gamle landsbysamfund: borgerne dér lærte demokratiet at kende gennem deltagelse i foreningernes bestyrelsesarbejde. Alt i alt: langt færre er i dag lokalpolitisk medvirkende og ansvarlige.

I 1965 lagde Torrild sig sammen med Odder, og Torrild fik tidligt et anspændt forhold til byrådet pga. Odder byråds bestemmelse om etablering af rensningsanlæg, som blev dyrt for borgerne i Torrild - det var tiden for samfundets reaktion mod industriens og landbrugets affaldsproduktion - og man erfarede desuden i løbet af nogle år, at byrådets interesser var rettet mod øst. Hvem lukker og slukker? blev der spurgt i Torrild..

I 90-erne har der været to store sager i Torrild med byrådets deltagelse: den ene om en forældregruppes ønske om en børneinstitution i byen, den anden om en erhvervsvirksomheds ønske om udvidelse, mod naboernes ønske. Efter lang tids omfangsrigt arbejde for forældregruppen fik den det svar fra kommunen, at Odder satsede på andre områder for udvikling end Torrild, og sagen om udvidelsen endte med at blive afgjort med hensyntagen til Odder kommunes ønske om at fastholde arbejdspladser. Afgørelserne var til stor frustration for mange af Torrilds borgere og tilfredshed for andre og gav kold luft i lokalsamfundet.

Alt i alt resulterede Odders holdning til Torrild- området for mange i lokalpolitisk opgivenesshed og apati eller lammelse. Men med en borgerforening, der også fik idrætsforeningen under sig, blev et socialt levende miljø bevaret, og det kunne udfolde sig i et velfungerende forsamlingshus

En borgerforening var blevet dannet i 1981 til at være talerør for de enkelte borgere. Den forpligtelse faldt dog bort i starten af 90-erne.

I **2012** blev der, inspireret af de lokalhistoriske skrifter, arrangeret borgermøde i april om det lokale: Torrild og fremtiden, den voldsomme trafik (Torrild som gennemkørselsområde på overbelastede og slidte små sogneveje) og vækst; ca. 65 mødte frem, og undervejs i debatten hér blev ideen om LR fremlagt.

En arbejdsgruppe forberedte herefter stiftelsen og undervejs støttede det Fensholt i kloakreovering – systemet havde været elendig i årtier, og det havde været oppe på borgermødet. Borgerforeningen støttede ideen om lokalråd og ønskede, at det skulle være selvstændigt – altså ikke være en del af borgerforeningen.

Lokalråd, stiftelse og arbejde

LR stiftedes den 11. marts 2012 m.m. Hertil var borgerne indbudt over nettet og ved uddeling i området af foldere, heri var der omtale af de fremtidige lokale opgaver for et lokalråd, og det var alle opgaver, som ikke

blev varetaget og ikke skulle varetages af de andre foreninger i området. Arbejdsgruppen understregede desuden på mødet, at en lokalrådsbestyrelse var talerør og ansvarlig for høringer, men ikke havde myndighed til at træffe beslutninger om sagerne.

Omkring 20 mødte frem, og lokalråd med vedtægter blev vedtaget og en bestyrelse valgt. I forbindelse med opstilling til bestyrelsen blev det fremført, at personer der er forpligtet partipolitisk som eks. vis byrådsmedlemmer ikke burde kunne vælges. Herom blev der dog ikke truffet en egentlig beslutning.

Efter stiftelsen henvendte bestyrelsen sig til kommunen med anmodning om lokal trafikhøring foranlediget af, at kommuneplanen var til høring indeholdende bl.a. Grobshulevejprojektet. Vi henvendte os rettidigt den 25. marts, men desværre kunne kommunen ikke efterkomme vort ønske. Det understregede for os behovet for en effektiv kontakt. Vi forestiller os en embedsmand fra forvaltningen uden partipolitiske bindinger som kontaktperson.

Vi inviterede byrådsmedlemmer til møde om lokalråd i Torrild **den 27. maj -13** for at diskutere det fremtidige samarbejde og hele ideen med LR. Undervejs nævnte vi behovet for økonomisk støtte, idet et lokalråd ingen indtægter har, og vi nævnte behovet for en effektiv kontaktperson. Der var nogen tvivl om projektet i starten af mødet, men det endte stort set med positive tilkendegivelser. Enkelte gav udtryk for faren for lokale skænderier.

I **september -13** fik vi henvendelse om mulig fældning af vejtræerne på Haldshavevej. Vi rettede henvendelse på vegne af beboerne – og sagen blev sat i bero.

Vi arrangerede borgermøde/høring, igen om vækst og trafik i Torrild den **4. november 2013** med deltagelse af Hanne Broe og Hans H. Med 85 fremmødte. Det kom bl.a. til at handle om Grobshulevejprojektet, at vi nu fik to landeveje gennem vort lokalområde, om mulig omfartsvej udenom Torrild by og om vækst i Torrild – Der blev fremført, at vi jo ligger centralt for arbejdspladser alle verdenshjørner rundt, altså oplagt for vækst og bosætning og hvad det kan medføre af værdier for lokalsamfundet.

Den **20. januar 2014** henvendte vi os til kommunen vedrørende den stærke trafik på Krogstrupvej, vejens forfatning og den høje hastighed.

Den **10. marts 2014** afholdt vi generalforsamling og dertil trafikhøring. Der mødte 48 borgere frem og de sagde deres mening om trafikforholdene. Resultatet blev en grundig helhedsordnet henvendelse/anmodning til kommunen om en indsats på området. Vedrørende GF.: en enkelt udskiftning i bestyrelsen og nye suppleanter.

Den 31. marts 2014 var der borgermøde/høring om vindmøller i Torrild. Beboerne omkring det udpegede område til vindmøller havde henvendt sig til bestyrelsen om høring om foretagendet. Denne anmodning gav anledning til at bestyrelsens medlemmer overfor sig selv (og andre) præciserede deres position som neutrale og demokratiske arrangører af høringer og formidlere af oplysninger om forhold og meninger i Torrild-området til forvaltning og byråd. Vi sørgede derfor efterfølgende for, at alle synsvinkler og holdninger var repræsenteret i panel – at kommunen var med, og at alle kunne komme til orde, samt efterfølgende formulering af et passende bredt referat.

Dette var indtil videre lokalrådets sidste arrangement, men mange sager venter:

Samarbejdet med forvaltningen om trafikken, vindmøllesagen videre, vejtræer – natur og miljø, den offentlige transport, høring/oplysning om el og varme - de forskellige muligheder, den offentlige legeplads, sidste tjek af Fensholt kloakker, gamle veje og stier/naturadgang m.fl.

Forhold som kræver særlig opmærksomhed: Vor kommunikation med borgerne: over nettet, ved foldere, evt. ved samarbejde med menighedsrådet om menighedsrådets blad! Vigtigheden af oplysning som forudsætning for interesse og engagement, og at sagerne er vedkommende og påtrængende for borgerne, desuden at vi høres af byråd og forvaltning – og at det har virkning.

Til allersidst: Der er arrangeret foredrag om landbrug og samfund af ”Torrildfolk fortæller” (red.), Landboforeningen og Odder Museum som bidrag til den standede debat mellem landbrug og naboer i kommunen, og vi opfordrer **lokalrådene** – eller hvad de i dag kaldes rundt i kommunen – om at tage emnet op: Landbrug og naboer, fællesskabet om naturen kunne man kalde det.

Arrangørerne har lyst til hér at bemærke, at i beretningen om Torrild LR træder rådets opgaver tydeligt frem, mens de efter referatet at dømme, af en eller anden grund, ikke havde nogen fremtrædende plads gruppernes drøftelser. De er dog baggrunden for dannelsen.

Referatet er gennemset og godkendt af arrangørerne af mødet, Karina Lambrecht, formand for Hundslund Borgerforening og Henning Olsen, Formand for Torrild Lokalråd (samt bestyrelsesmedlem Mogens Bedsted.)

venligst Th.A.